

Syndabukkar og akademikarar

»ALMENNIR grunna verða stýrdir og drenaðir av sosialistum, sum leska hvør annan í mentanarligari nalvaskoðan. Føroyskt mál og mentan eru beiti hjá øðrum heimføðingum, sum ikki eiga ans ella flog. Hetta eru nøkur av orðunum í oddagrein í Dagblaðnum mánadagin og sum vit endurgeva í teiginum — Hini bløðini skriva — her á síðu 2 í dag. Tey skulu so eisini fáa eina viðmerking her.

SUM so er einki nýtt í hesum. Hetta er sama talan, sum hevur verið í Dagblaðnum øll hesi seinastu 10-15 árin, har ein av fremstu akademikarunum í landinum sjálvur dítar sær at leggja allar aðrar sokallaðar akademikarar og fólk í ávisum almennum stórvum undir líkt og ólíkt. Hvørja ferð tað leikar á í landinum ella tá einvis politiska propagandamaskinan skal fódrað, skulu finnast syndabukkar millum hesi fólk. Setningar sum »vit hava ikki ráð til eina mentanarliga yvirstætt á Rossatrøðni, ið livir avbyrgd frá arbeiðandi yvirstættini á skipum og virkjum okkara« skera væl og virðiliga út í papp endamálið og ætlan-

ina við hesi skrivning. Tað eru ikki fyrst og fremst tað hesi fólk takast við, sum funnist verður at, men tað eru fólkin sjálvi, persónarnir, sum Dagblaðið hevur so ilt av og er úti eftir. Øll verða tey koyrd í ein sekk undir heitinum sosialistar — hóat tað at mong teirra uttan iv eisini hoyra heima í Fólkaflakkinum. Ja, hvat munnu tey siga til hesa útspilling í egna L'aði teirra aftur og aftur!

HVI ikki halda seg til tann eina spurningin, sum nomið verður við í oddagreinini, nevniliga í hesum fari málið og tað arbeiði, sum verður gjørt á Setrinum og aðrastaðni í hesum sambandi! Hvi tengja málspurningin saman við spurninginum um búskaparligu kreppuna, hvi hongja ávisar stættir út og siga, at hesi fólk liva uppá nass, at tey eru ein mentanarlig yvirstætt, at tey liva avbyrgd frá arbeiðandi undirstættini osfr., um ætlanin er at fáa eitt orðaskifti um málið, um málstovnr, um teldunýtslu, um orðalistar osfr. Tað hava vit brúk fyri, og eingin ivi er um, at tað finnast ymsar meiningar um, hvussu vit eiga at bera okkum at, tá tað snýr seg um málrøkt. Tað eru tey, sum eru ónøgd og ósámd við málrøktararnar á Debesartøð, men tað eru eisini tey, sum leggja stóran týðning í teirra avrik.

HVI forða fyri einum sakligum og

gevandi orðaskifti við at seta klár í alt fyri eitt — klár, sum hetta at gera tað til ein spurning um yvirstætt móttvegis Palleba! Svarið er eittans, nevniliga, at fólkaflaksmálgagnid er ikki hugað fyri at fáa ein sakligt og breitt orðaskifti um nakran samfelagsspurning yvirhøvur. Ti tað hevur sjálvt patent uppá tað rætta svarið: nevnilig at akademikarar og sosialistar eru orsök in til alt tað, sum gongur tann skeiva vegin í samfelagnum. So einfalt er tað. Men einki nýtt er í hesum. Hetta er sama endurtøkan, sum vit hava sæð í blaðnum ár um ár. Eru tað ikki akademikarar, sum skulu hongjast út, so eru tað listafólk, rithøvundar o.l. Øll vita vit, hvussu illa júst Dagblaðið er farið við hesum fólkum. Og hetta hevur so litið og einki havt at gera við tað, sum hesi fólk takast við. Útspillingin hevur bert skula tænt tí eina endamálinum, at vera ein týðandi partur av tí politiska virkseminum hjá blaðstjóranum, sum sær sosialistar og trøll fyri sær allastaðni.

AT akademikarar eru ráðaríkir og átufrækir mentanarligir búravnar hava vit so enn einaferð fingið at vita í Dagblaðnum. Vit fáa so eisini at vita, at allir almennir grunna verða stýrdir og drenaðir av sosialistum. Tað hevði kanska verið eitt

gott hugskot hjá Dagblaðsstjóranum at tikið upp spurningin við teimum almennu grunnum, har hansara egnu partamenn fáa stuðul av einum og øðrum slag. Ikki munnu teir fara at teljast so fár. Og nú tá hann tekur patent uppá alt, sum hevur við vinnulívið at gera, kundi hann hóskaði svarað spurninginum, í hvønn mun almennir grunna — sum eitt nú lata stuðul til vinnulívsfólk — verða stýrdir og drenaðir av fólkaflaksmönnum! Hetta hevur neyvan nakran áhuga.

TAÐ einasta, sum málgagnid hjá Fólkaflakkinum hevur áhuga fyri, er at seta ilt millum ymsar stættir í samfelagnum, millum fólk við ymsum áskoðanum o.l. At hetta hevur eydnast blaðnum í ávisan mun eru mong prógv um. Men herfyri komu so nýggj »signala« úr erva í Fólkaflakkinum. Tey sýntust at vera klár og greið boð um, at flokkurin ikki ætlaði sær at leggja navn til tær mongu útspillingar, sum nú aftur eru at siggja í málgagninum. Tær beru kávalótir heldur onkur! Henda seinasta oddagrein nevnið ikki nøvn, men brúkar socialista- og akademiskaraspjaldið í staðin. Samgongan er enn ung. Um henni verður liv lagað alt skeiðið út vil tíðin so vísa. Tíðin fer eisini at vísa, um útspillarin í Dagblaðnum kemur at hava nakra ávirkan í hesi samgonguni!

sosigaley

Dimmalætting

14. SEPTEMBER

DAGBLAÐIÐ

KROSSUR

14. SEPTEMBER

FRIÐ FÖROYAR

NORÐLÝST

Dagblaðið og akademikarar

Dagblaðið, hetta politiska málgagnid hjá Fólkaflakkinum, hevur sum ikki einaferð fingið ilt av akademikarum, listafólki og øðrum føroyingum í ávisum almennum stórvum. Vit skulu her endurgeva brot úr hesi oddagrein, sum ikki er undirskrivað og tí uttan iva er blaðstjórans:

»Føroysku fjølmiðlarnir royna at strevast fyri at halda gerandismáli okkara í toluvigum skapi. Við at brúka kreftir fær ein meir kreftir. Men mangan sakna vit máls- lig ibirting frá teimum, sum litið og einki annað havast at, enn fáa almenna lön fyri at røkja og menna føroyska tungu- og skriftmálið, so tað kann laga seg til nýggjar avbjóðingar og stand imóti komandi ágangi.

Vit eiga eitt Fróð-

skaparsetur við so- nevndum Málstovni og Føroyamálsdeild, sum kostar milliónir hvørt ár at reka. Frálæra í føroyskum máli og bkméntum fer fram har, so skúlaverk og ungdomur okkara fáa líkinda lærarakreftir í móðurmálinum.

Almennir stovnar og fjølmiðlar fáa sendandi eitt samanlagt A4-ark, nevnt Orðafar, av og á. Vit eru ómetaliga takksom fyri hesa vegleiðing. Men ikki bjargar hon móðurmáli okkara undan at kóðna undir mentanarliga skriðlopinum uttaneftir. Hetta fámenta fólk hevur fyr neyðini eina tíðarhóskandi Føroyska og Dansk-Føroyska orðabók. Nú má vera well við hondskrivuðum orðalistum í arkiveskjum á dustløgum hylum. Nú mugu teldurnar takast í nýtslu og fólkið fódast við orðafellum og

vendingum, sum kunnu bjarga málinum undan at verða ryggbrotið á gerandisdagsins mannagangi, meðan professarar og heidursdóktarar dyrka sína akademisku fáfongd.

Bókmentir okkara eru politiseradar, so tær einki listarligt virði eiga. Almennir grunna verða stýrdir og drenaðir av sosialistum, sum leska hvønnannan í mentanarligari nalvaskoðan. Føroyskt mál og mentan eru beiti hjá øðrum heimføðingum, sum ikki eiga ans ella flog. Teir hava brúkt sínar kreftir og skattapening »jógvans« at grava og reidrað í, til egna nalvaskoðan.

Hendir ikki stórbroyting, verður komandi ættarlið gjørt fremmant í egnum landi og noyðist út í heim in at vinna sær fódina, uttan máls- luga ella mentanarliga heimafylgju.

So latum okkum hoyra og siggja nakad væl meir enn higartil frá teimum, sum brúka skattapening Føroya fólks til at dusa sær í sum upplástir mentanarþávar, ið einki sum helst atlit hava við málsliga svolturin hjá fjöldini. Vit hava ikki ráð til eina mentanarliga yvirstætt á Rossatrøðni, ið livir avbyrgd frá arbeiðandi undirstættini á skipum og virkjum okkara.

Henda fjöld noyðist nú út í verðina at vinna sær fódina og fyri skattin, meðan akademikararnir sita fastir heima á Rossatrøðni sum ráðaríkir og átufrækir mentanarligir búravnar.

Tingið saman

I morgin kemur tingið saman aftur. Til umrøðu er ólavsøkurøðan hjá lögmanni og so framlaga. Sambært úttalissunum frá bæði lögmanni og tingformanninum her í Sosialinum í seinastuni kunnu vit vænta okkum eina tingsetu, sum verður øðrvísi enn tær undanfarnu. Nú skulu málini ikki skundast igjøgnum, nú verða ólavsøkurøða og figgarlóg viðgjørt hvør sær, og nú fer dialogurin millum samgongu og andstöðu at verða virdur meira. Fáur man ívast í, at hetta er einasta gongda leiðin, tá hugsað verður um óskilið ið rátt hevur á tingi í nógv ár, har litið skil hevur verið í tingarbeiðinum sum so. Eitt eru orð, annað veruleiki. Nú verður so spennandi at siggja, um góðu orðini frá tveimum av landsins hægstu monnum fara at siggja aftur í verki. Givið

er at hetta málið um størri samvinnu í tinginum, um størri virðing fyr dialoginum, eisini fer at verða tikið upp í viðgerðini av lögmannsrøðuni. Vit hava so her í blaðnum roynt at greiða spurningar og leggja teir fram til tjak. Áhugavert verður at hoyra, hvat tingmenn hava at siga til hesar spurningar. Helst fer útvarpið at senda viðgerðina av ólavsøkurøðuni. Nógvir nýggir tingmenn sleppa at royna seg fyri fyrstu ferð, og tað verður ikki minni áhugavert.